

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมอุตสาหกรรมมากขึ้น มีการใช้แรงงานที่ต้องเสี่ยงต่ออันตรายมากขึ้น ความปลอดภัยและสุขภาพของผู้ใช้แรงงานในการทำงาน จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องตระหนักและใส่ใจตลอดเวลา เพราะผลจากสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือผลของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น นอกจากจะก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ตนเองแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อไปถึงครอบครัว พ่อแม่และพี่น้องอีกด้วย ถ้าหากแรงงานประสบอุบัติเหตุและพิการ จะเป็นความสูญเสียที่เกินกว่าที่คาดคิดหรือไม่อาจเรียกกลับคืนมาได้ตลอดชีวิต (สถาบันมาตรฐานอุตสาหกรรมไทย, 2547) ผลกระทบจากการประสบอันตรายหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล และกลุ่มกำลังแรงงานของประเทศชาติโดยรวม ในปี 2546 มีสถานประกอบการทั่วประเทศ 324,079 แห่ง มีผู้ประกันตน (คนงาน) ในกองทุนประกันสังคม 7,434,237 คน พบว่ามีอัตราการประสบอันตราย คิดเป็น 27,515.89 ทูพพลภาพ 6.78 และตาย 246.64 ต่อประชากรแสนคน คนงานส่วนหนึ่งเจ็บป่วยจากโรคความผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อ กระดูก และข้อต่อเนื่องจากการทำงาน รวมอยู่ด้วย ซึ่งโรคดังกล่าวสามารถป้องกันและควบคุมได้ ถ้าบุคคลเหล่านี้มีความรู้ในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการทำงาน (สำนักงานประกันสังคม, 2547)

โรคเกี่ยวกับกล้ามเนื้อและกระดูกในประเทศไทย นับว่าเป็นโรคที่ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจมูลค่ามหาศาลโรคหนึ่ง เนื่องจากผู้ป่วยมักประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง ก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานได้ตลอดชีวิตทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ต้องหยุดงานพักฟื้นเพื่อพบแพทย์เพื่อทำการรักษาอาการ รับประทานยาแก้ปวด หรือหัตถบำบัด (นวด) เมื่อมีอาการเป็นประจำเป็นต้น

จังหวัดขอนแก่น มีสถานประกอบการจำนวน 5,231 แห่ง มีผู้ประกันตนในกองทุนประกันสังคม 89,857 คน ซึ่งในจำนวนนี้มีคนงานประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานโดยจำแนกตามความร้ายแรงพบว่า มีอัตราตาย ร้อยละ 1.17 สูญเสียอวัยวะบางส่วน ร้อยละ 2.33 คนทำงานไม่ได้ชั่วคราว ซึ่งมีการหยุดงานเกิน 3 วัน ร้อยละ 24.17 และหยุดงานไม่เกิน 3 วัน ร้อยละ 72.33 (สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม, 2547) จากข้อมูลผู้ป่วยนอก โรค 10 อันดับแรกของข้อมูลสถานสุขภาพของศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลพระลับ จะเห็นได้ว่ามีผู้ป่วยด้วยโรคระบบกล้ามเนื้อรวมทั้งโครงร่างยึดเสริมมาเป็นอันดับ 2 โดยมีผู้ป่วยทั้งสิ้น 3,187 คน จาก

ประชากรทั้งหมด 11,948 คน คิดเป็นร้อยละ 26.59 และคิดเป็น อัตรา/ต่อแสนประชากร คือ 26,598 คน (ที่มา : รง. 504 เดือน ต.ค.47- ก.ย.48 ข้อมูลสถานะสุขภาพศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลพระลับ)

ในโรงงานอุตสาหกรรมเย็บรองเท้า ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีสายการผลิต 4 แผนกคือ แผนกตัดแบบ แผนกเย็บ แผนกพิมพ์ลาย แผนกติดเครื่องหมาย ที่มีลักษณะการทำงานแบบซ้ำซากแทบทั้งวัน จากลักษณะการทำงานเช่นนี้คาดว่าน่าจะทำให้พนักงานมีปัญหาเรื่องความผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อ กระดูก และข้อต่อ ตลอดจนความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งประเด็นการวิจัยปัญหาความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อจากการทำงานในโรงงานของพนักงานที่เกิดจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเย็บรองเท้า ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาปัญหาความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อจากการทำงานของพนักงาน ที่เกิดจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเย็บรองเท้า ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 ศึกษาปัญหาความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อจากการทำงานของพนักงาน ที่เกิดจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเย็บรองเท้า ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.2.2 เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของลักษณะท่าทางการทำงานกับการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ที่เกิดจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเย็บรองเท้า ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3. ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

3.1 ในการศึกษาปัญหาความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อ ที่เกิดจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเย็บรองเท้า ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ทำการศึกษาเฉพาะพนักงาน ที่ทำงานในสายการผลิต 4 แผนกคือ แผนกตัดแบบ แผนกเย็บ แผนกพิมพ์ลาย แผนกติดเครื่องหมาย

3.2 ระยะเวลาการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2549 – มกราคม 2550

3.3 การตอบแบบสอบถามในแบบสอบถาม เป็นการตอบคำถามด้วยความสมัครใจ โดยให้ข้อมูลตามความเป็นจริง

3.4 การประเมินปัญหาความเมื่อยล้าจากการทำงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมเย็บรองเท้า ประเมินจากแบบประเมินที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น โดยอ้างอิงทฤษฎีและแนวความคิดของกองอาชีวอนามัย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2541 และ อนงค์ หาญสกุล, 2546

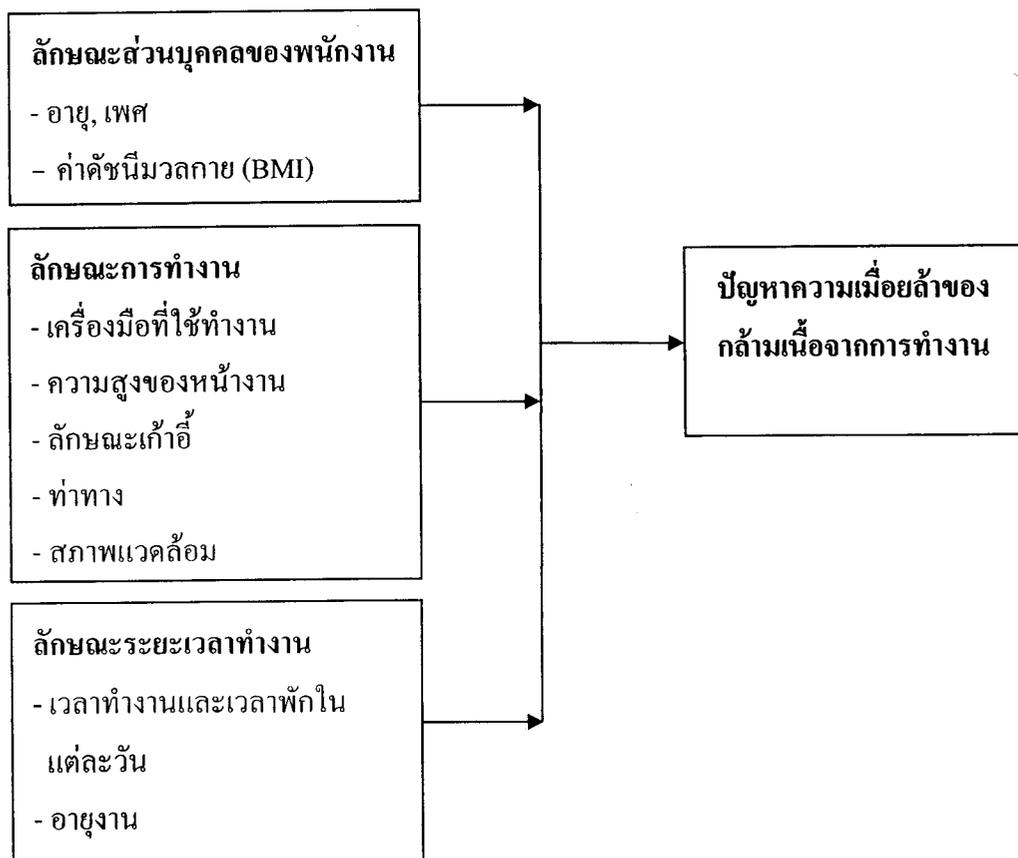
4. คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา

ความเมื่อยล้ากล้ามเนื้อ หมายถึง ความรู้สึกเจ็บปวดกล้ามเนื้อ รวมทั้งความเมื่อยล้ากล้ามเนื้อ ซึ่งมีผลที่เกิดจากความเมื่อยล้าสะสมนาน ๆ หรือการทำงานผิดท่าทาง การเกิดอุบัติเหตุ ทำให้เกิดเจ็บปวดกล้ามเนื้อทันที

ท่าทางการทำงาน หมายถึง ลักษณะของลำตัว ได้แก่ การก้ม เหยย เอียงข้าง บิดลำตัว เอื้อมมือ นั่ง ยืน

เครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน หมายถึง เครื่องตัดแบบในแผนกตัดแบบ จักรอุตสาหกรรมที่ใช้เย็บในแผนกเย็บ เครื่องพิมพ์ลายใน แผนกพิมพ์ลาย เครื่องตัดเครื่องหมายในแผนกตัดเครื่องหมาย

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทราบปัญหาความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อจากการทำงานในโรงงานของพนักงานที่เกิดจากการทำงานในแต่ละแผนกของโรงงานอุตสาหกรรมเย็บรองเท้า ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

6.2 นำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อจากการทำงานของพนักงานต่อไป